

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

22. april 2026

UPA2026/138

Naqqiut

Siunnersuut 18. februar 2026-meersoq taarserpaa
(Allangortinneqarpoq siunnersuuteqartup atia Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Jensen Bianco, Inuit
Ataqatigiit taarserneqarpoq Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Nunatsinni saammaasseqatigiinneq anguniarlugu suliaqartoqarnissaa siunertarlugu Naalakkersuisut saammaasseqatigiinnermut aningaasaateqarfimmik pilersitsinissaq siunertarlugu nassuiaasornissaannik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nassuiaat aningaasaateqarfiup qanoq aningaasalersorneqarsinnaaneranut periarfissanik aamma imaqassaaq. Nassuiaat kingusinnerpaamik UPA2027-mi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Rosing, Inuit Ataqatigiit)

Tungavilersuut:

Kalaallit Nunaat – tamatta nunarput.

Nunarput isorartooq- kujataaniit avannaanut – kangianiit kitaanut.

Tulluusimaarutigisaqaara assigiinngitsunik kultureqarfiusoq, ileqqut, ulluinnarnilu inuunigut assigiinneqisut. Tulluussarsimalluta avingarusimasumiittuulluta inuuffigisinnaasarput.

Saammaasseqatigiinnermut isumaqalioqatigiissitaq politikikkut kissaataareerluni isumaliutissiissutini 2017-imi saqqummiuppara. Isumaliutissiissut arfineq marlunnik innersuussuteqarpoq. Innersuussutit ilagaat saammaasseqatigiinneq aningaasaateqarfimmik pilersitsisoqassasoq.¹

Saammaasseqatigiinnermi aningaasaateqarfiup nunatsinni inuiattut mamisarnissarput siunertarlugu suliutinut aningaasaliisnaangorlugu sularineqarsinnaasutut innersuussutigineqarluni.

¹ <https://knr.gl/kl/nutaarsiassat/saammaateqatigiinnissamut-isumalioqatigiissitap-innersuussutai-arfineq-marluk>

Nunatsinni mamisarnitsinni aqqusaakkat imaannaannegeqaat, nunattalu iluani allaat naqisimanninnerit piusut oqaatigerusunnartarput, avinngarusimasumiittuusugut ulluinnarni sulii ullumimut nalaattaqartarput. Tamakkulu saammaasseqatigiinneq anguniarlugu suliaasaqarluarpoq.

Ukiut kingulliit ataaseq sinnerlugu nunatta avataaniit naqisimaneqarneq annertoq misigaarput, avinngarusimasuniittuullutali aamma malugeqaarput,

Nunarput ineriartornerani avinngarusimasuniittugut peqataatinneqarunnaariartorsimanerput ersarissigaluttuinnarpoq, ilinniarnikkut, suliffeqarnikkut ulluinnarnimi atukkatigut ersarissigaluttuinnarnera toqqorteruminaassigaluttuinnarpoq.

Atukkat assigiingissigaluttuinnarnerisa kinguneri ilagaat pissusissamisoorinerit illoqarfissuarni atorfissaqartinneqartunik salliussualernej, taamaalilluni illoqarfiit mikinerit avinngarusimasumiittullu atukkatigut nikingajartuaarnerat.

Assersuutigalugu Tunumi attaveqaatitigut ilungersunartumik inissisimajuarpugut. Ukiorpasuarnik inissisimaffigaarput neriorsorneqartuarluta pitsanngorsaatissanik. Ataatsimiisitaliarsuarnut allaat Tasiilaq taaneqartarpoq angallannikkut pilersitsisoqarnissaa akilersinnaasoq. Kisiannili pissaaneqarneq kitaani nammineq atukkanik pitsanngorsajuarneq salliunneqartuartaarpoq. Naak nunatta ilaani suliaasat piareernejannngitsut.

Tamakkuuppullu ukiorpasuarni taamaattussaannartut isiginnilersimanermit naqisimanninnertut isikkoqalersinnaaneri.

Ilisimatuussutsikkut misissuiffigisoqarnerani naliliinermi erserpoq Tunumiut Kitaaniit ajattugaasutut politikikkullu sunniuteqarsinnaassutsikkut killeqartutut misigisimasartut.², tamanna tunngavigalugu isumaqarpunga inuiaqatigiit ilutsinni ilisarisanerulerlulatalu saammaasseqatigiinnerput aalluttariaqaripput.

Qulaani taasakka tunngavilersuutigalugit isumaqarpunga Inatsisartuni immitsinnut qiviartariaqartugut oqarlutalu: inuiaqatigiinni saammaasseqatigiinneq pisariaqartipparput. Saammaasseqatigiinneq akuersaerneruvoq- inissisimanitsinnut akuersaernej - maanna pisariaqartitarput.

Siunnersuutip matuma saammaasseqatigiinnermut aningaasaateqarfiup pilersinneqarnissaanut periarfissat qulaarneqarnissaanut aqutissiuussissaaq. Peqatigisaanik saammaasseqatigiinnermut aningaasaateqarfiup aningaasalersorneqarnissaanut periarfissat aamma qulaajarnejarsinnaassallutik.

Eqqarsaatigineqarsinnaavoq aningaasaateqarfik ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit Namminersorlutik Oqartussanit aningaasalersorneqarsinnaasoq. Periarfissaqarportaarli allanik aningaasaateqarfimmut aningaasaliisoqarsinnaalluni ass. kommuunit, kommuunit isumaqarpata siunertaq tapersernartuusooq.

² <https://knr.gl/kl/nutaarsiassat/ilisimatusartog-tunumiut-inuiannit-kalaallinit-ilaanngitsutut-misigisarput>

Aamma

<https://dm.dk/forskerforum/magasinet/2023/forskerforum-nr-1-2023/groenlaendere-er-selv-blevet-som-de-danske-kolonialister/>

Taakkua saniatigut takorloopaa aningaasaateqarfik siulersuisoqassasoq, nunatsinni nunap aggulussimamera eqqarsaatigalugu aallartitaqarfiulluni. Nassuiaammi nalilesorneqarsimassapput siunnersoisoqatigiiffiit sorliit siulersuisuni aallartitaqassanersut.

Aningaasaateqarfimmik pilersitsineq aqqutigalugu suliniutit nunamut innuttaasunullu tamanut iluaqutaasussat aallartisarneqarsinnaalerumaarneri takorloorsinnaavara. Pilersitsineq inuiaqatigiit akornatsinni paaseqatigiinneq annerusoq aammalu kulturitta assigiinngissusaannut paasinninneq annerulersissavaa.

Matuminnga siunnersuuteqarnikkut saammaasseqatigiinnissatsinnut qaninnerulissaagut.

Qujanaq.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuut akuerineqarpat aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai ac fuldmæftigip ukiup affaata akissarsiaanik 250.000 kr.-inik naleqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq.